Puukuljetusten alueellinen tilannekuva

Kesäkuu 2022 (korjattu versio)

Metsätehon tuloskalvosarja 3a/2022

Pirjo Venäläinen, Kirsi Riekki, Lauri Karvonen

Metsäteho Oy

ISSN 1796-2390

Metsäteho

Tiivistelmä

- Tämä kalvosarja kokoaa ne tilastotiedot, jotka liittyvät puun alueellisiin kuljetuksiin kuukausitasolla. Kalvosarja päivitetään noin kerran kuukaudessa tilastojen julkaisemisaikataulujen mukaisesti.
- Kansainvälisten kuljetusten osalta kalvosarja seuraa puun tuontia maittain, kuljetusmuodoittain ja satamittain.
  - Merkittävä osa raakapuusta tuotiin Venäjältä rautatiekuljetuksina ja hakkeesta maantiekuljetuksina. Tuonti Venäjältä laski voimakkaasti vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina. Tuonti muista maista pysyi entisellään.
- Puun kotimaisista tie- ja rautatiekuljetuksista alueittain ei ole kuukausitason tilastoja. Niiden sijasta kalvosarjassa seurataan puun kauppamääriä, hakkuuaikomuksia ja metsätuhoja alueittain. Näiden pohjalta voidaan karkeasti arvioida tulevia tiekuljetuksia.
  - Tammi-toukokuussa jätettyjen hakkuuaikomusten kertymä oli suurin Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa. Hakkuuaikomuksissa oli laskua edellisvuoteen nähden kaikissa muissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla. Tammi-toukokuussa 2022 metsätuhopinta-aloja oli myrskyjen seurauksena erityisen paljon Pohjois-Pohjanmaalla.
- Kotimaisen puun aluskuljetustiedot päivittyvät kuukausittain vain rannikkosatamien osalta. Suurin osa kotimaan aluskuljetuksista on sisävesialueella, jonka satamatilasto päivittyy vain vuosittain.

1. Puun kuljetukset

- Puun ja hakkeen tuontikuljetukset Venäjältä vähentyivät merkittävästi vuoden 2022 alkukuukausina (kalvot 4, 5 ja 10 ja liite 1). Tuonti muista maista ei ole juurikaan muuttunut.
- Rautatiekuljetus Venäjältä oli raakapuun selvästi tärkein tuontireitti (kalvo 6 ja liite 2). Merkittävimmät raakapuun tuontisatamat ovat Haminakotka, Rauma, Pietarsaari ja Kaskinen (kalvo 7). Vuoden 2021 alkuun nähden tuonti satamien kautta on laskenut (kalvo 8 ja liite 4).
- Hakkeella merkittävin tuontitapa oli maantiekuljetukset Venäjältä (kalvo 11, liite 2).

Puun tuonti kuukausittain
SITC Pyöreä puutavara + SITC Puuhake ja puujäte

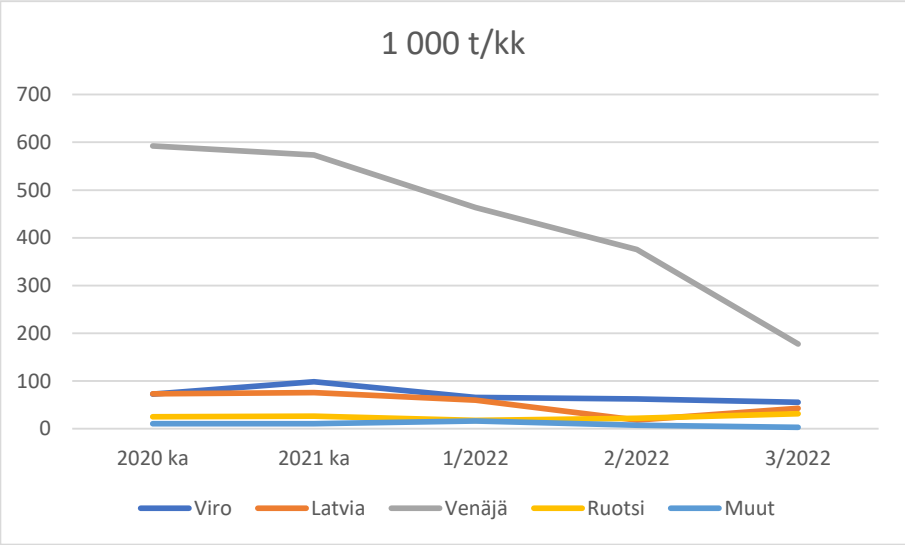

Lähde: Tulli 2022

Tuonti alkuperämaittain
- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020 ja 2021
- Per kuukausi vuonna 2022

Puutavaran tuonti kuukausittain

SITC 247 Pyöreä puutavara, myös karkeasti syrjätty

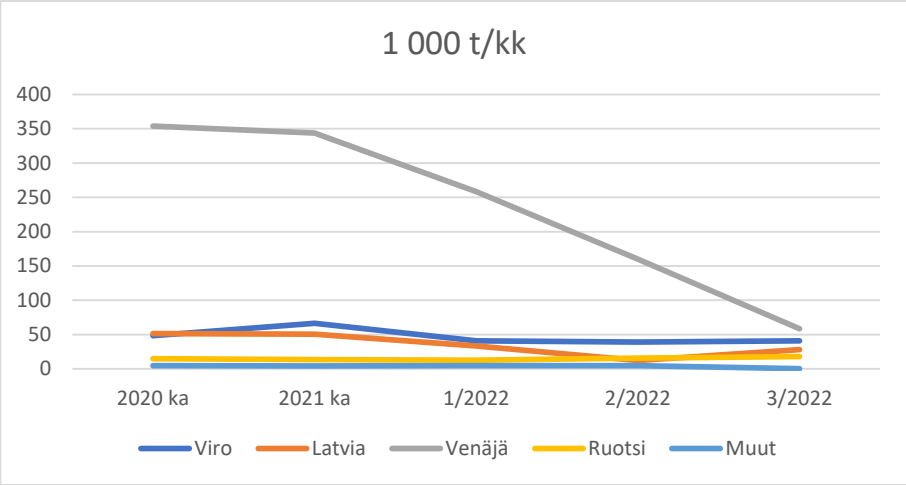

Lähde: Tulli 2022

Puutavaran tuonti alkuperämaittain

- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020 ja 2021
- Per kuukausi vuonna 2022

Puutavaran tuonti kuljetusmuodoittain 2

SITC 247 Pyöreä puutavara, myös karkeasti syrjätty

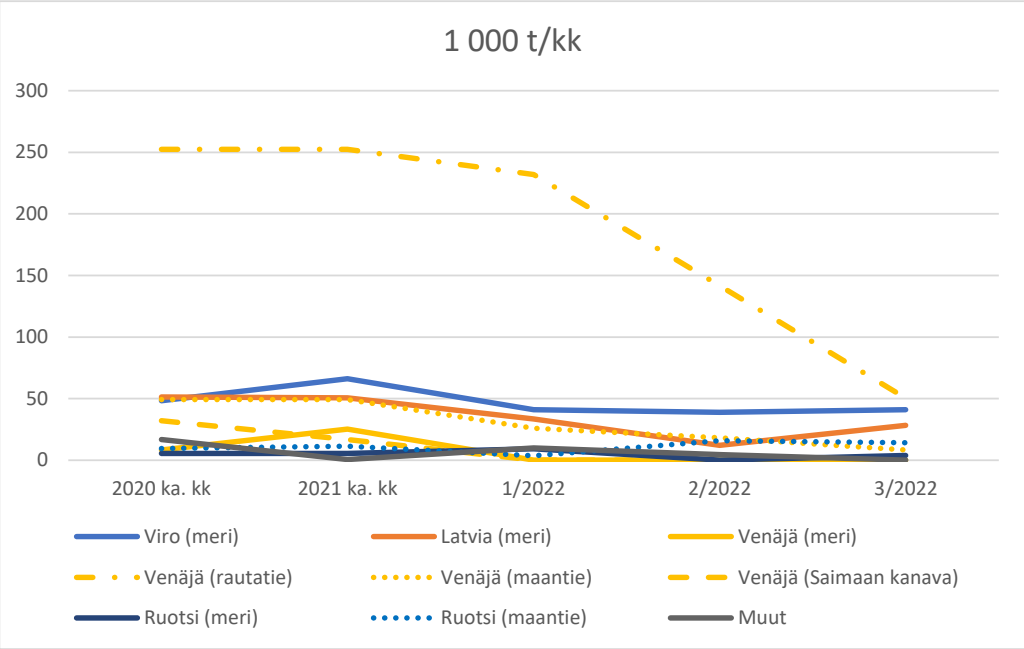

Lähde: Tulli 2022

Puutavaran tuonti alkuperämaittain ja kuljetusmuodoittain

- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020 ja 2021
- Per kuukausi vuonna 2022

Raakapuun tuonti satamittain

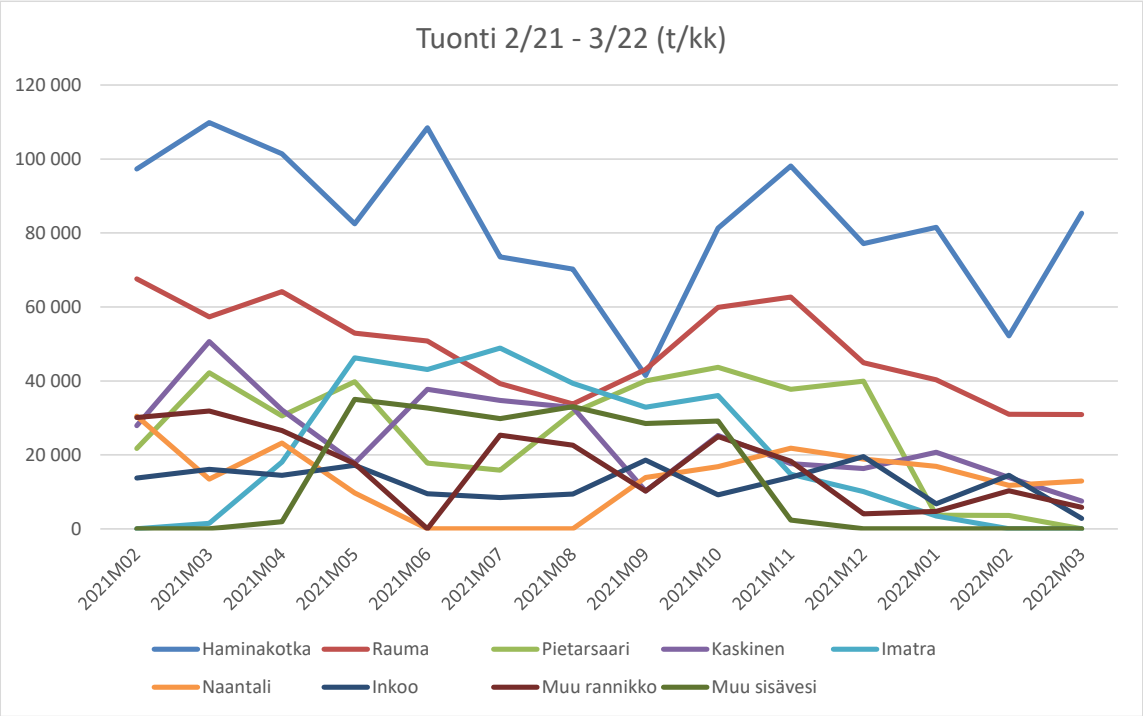

Lähde: Tilastokeskus 2022b

Muutos raakapuun tuonnissa satamittain

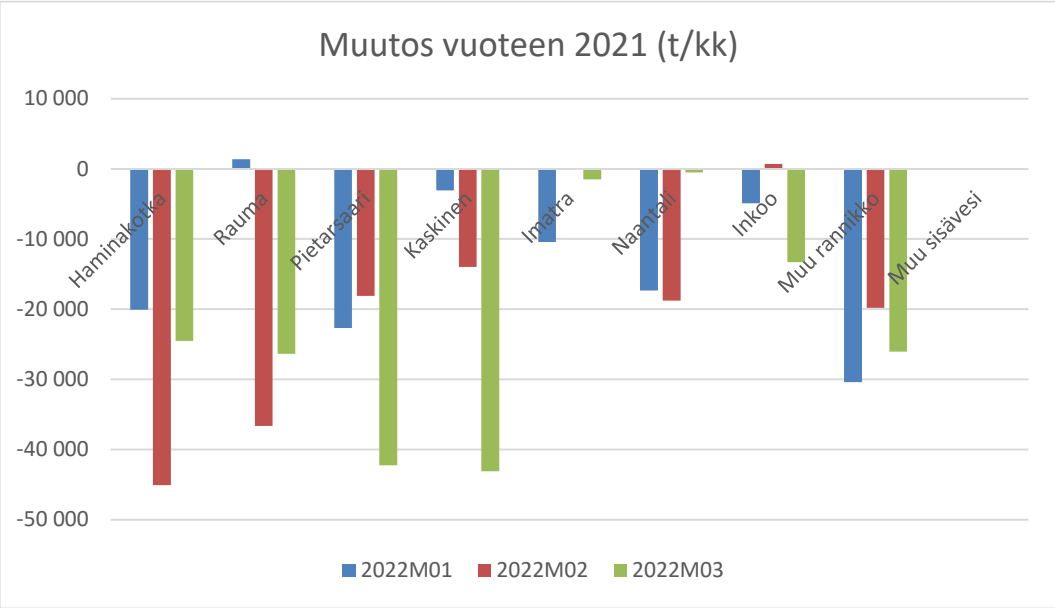

Lähde: Tilastokeskus 2022b

Muu sisävesi – ei kuljetuksia tammi-maaliskuussa

Raakapuun kotimaan kuljetukset satamittain

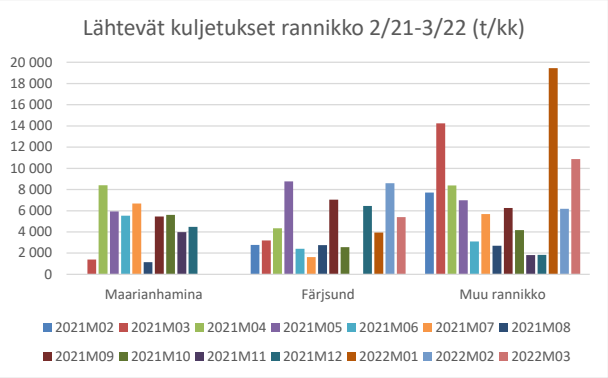

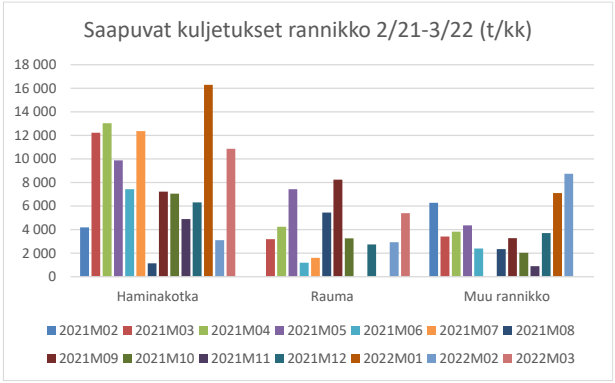

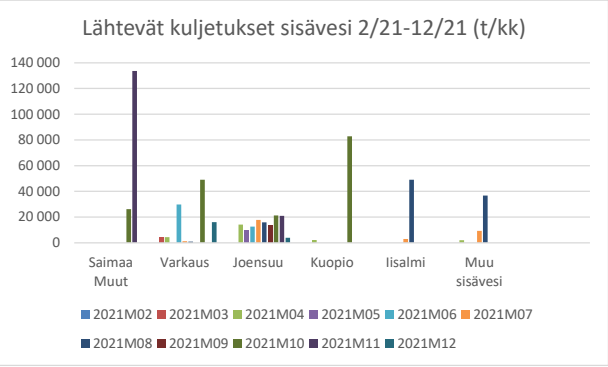

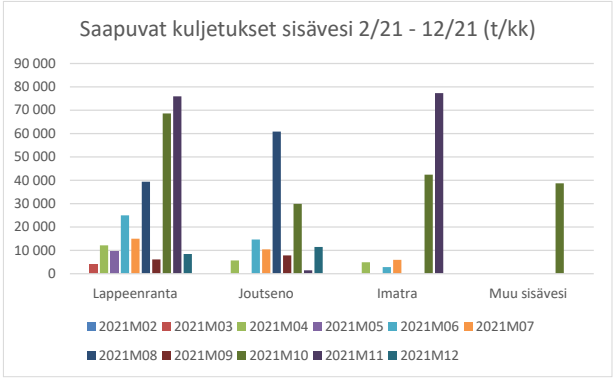

Sisävesisatamien kuljetusvolyymit päivitetään kerran vuodessa, joten niiden osalta ei ole vielä saatavilla vuoden 2022 tietoja

Lähde: Tilastokeskus 2022a

Hakkeen tuonti kuukausittain
SITC 246 Puuhake ja puujäte

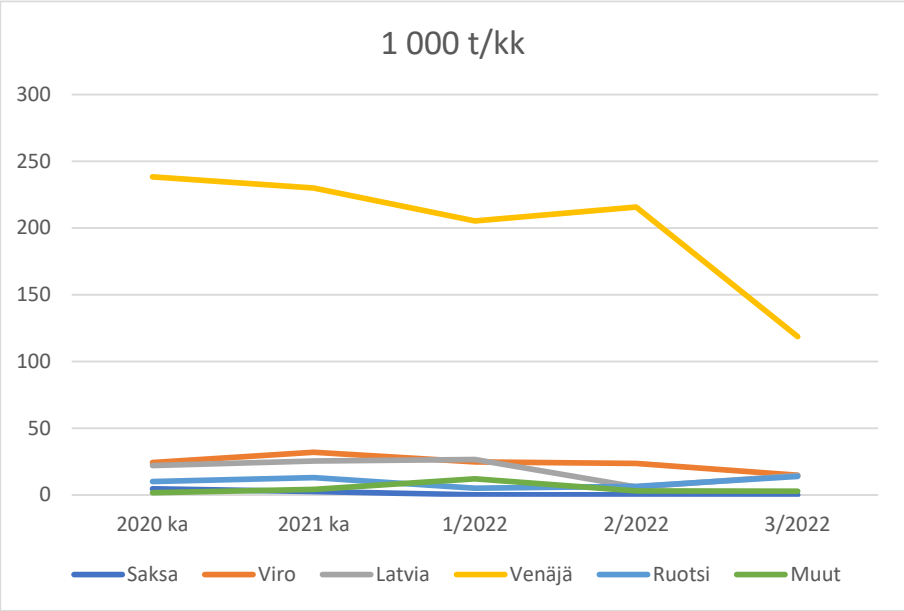

Lähde: Tulli 2022

Hakkeen tuonti alkuperämaittain
- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020 ja 2021
- Per kuukausi vuonna 2022

Hakkeen tuonti kuljetusmuodoittain

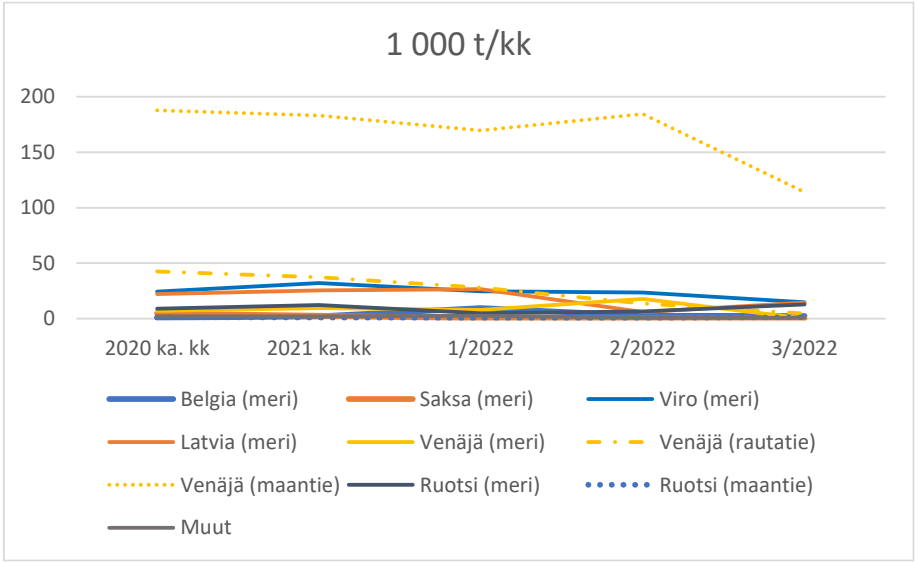

Lähde: Tulli 2022

Hakkeen tuonti alkuperämaittain ja kuljetusmuodoittain

- Keskimäärin per kuukausi vuosina 2020 ja 2021
- Per kuukausi vuonna 2022

2. Teollisuuspuun kauppa

- Tammi-huhtikuussa 2022 kotimaisen teollisuuspuun* kauppa oli kaikilla alueilla edellisvuotta vähäisempää (kalvot 13–14).

**Metsäteollisuuden yksityismetsistä ostama teollisuuspuu.*

Yksityismetsät sisältävät varsinaisten yksityismetsänomistajien (luonnolliset henkilöt, kuolinpesät ja yhtymät), kuntien, seurakuntien, säätiöiden, ym. yhteisöiden ja muiden kuin puuntuotantoa harjoittavien yritysten metsät sekä yhteismetsät.

Vuonna 2021 kotimaisen teollisuuspuun kauppa kattoi 76 % metsäteollisuuden kotimaisen puun käytöstä (Luonnonvarakeskus 2022a ja 2022c).

Teollisuuspuun kauppamäärät

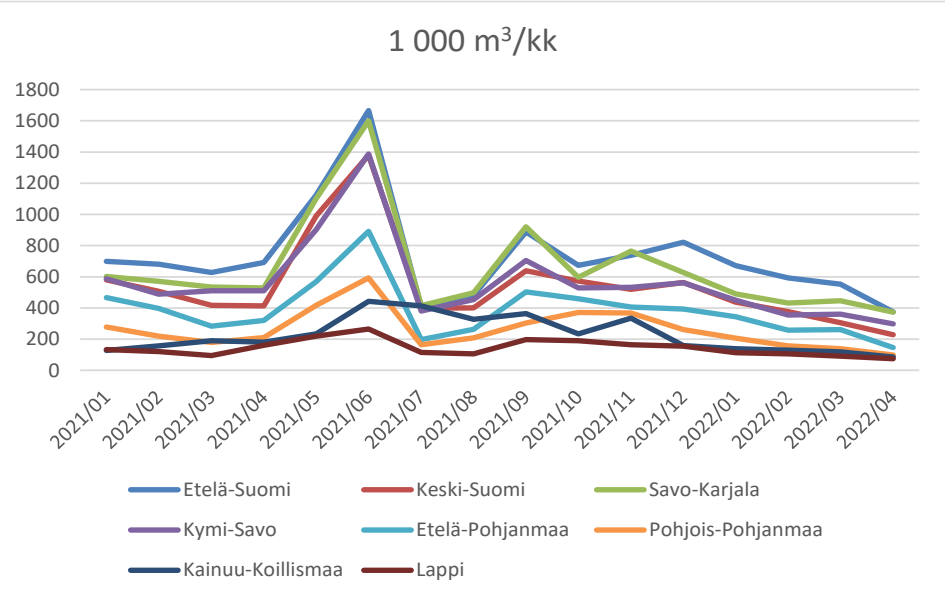

Lähde: Luonnonvarakeskus 2022b

Muutos teollisuuspuun kauppamäärissä

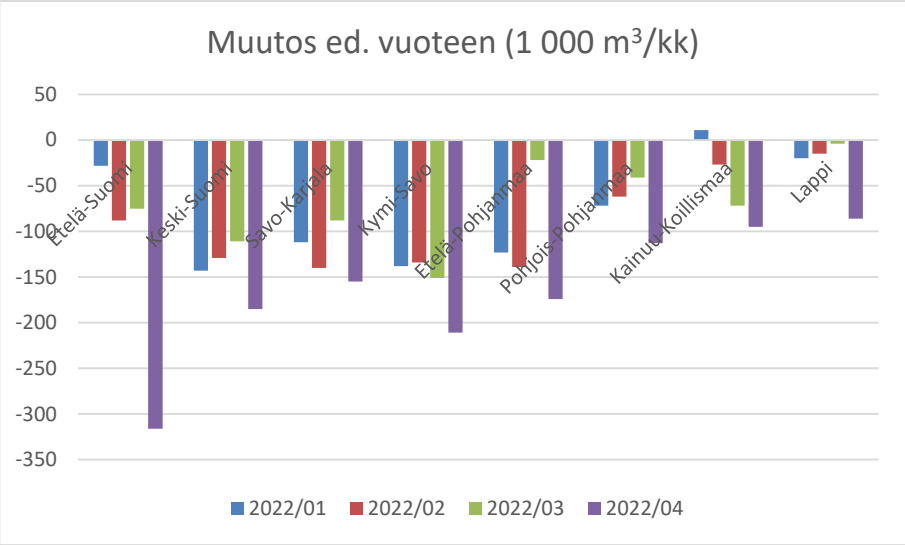

Lähde: Luonnonvarakeskus 2022b

3. Puun hakkuuaikomukset

- Metsänomistajilla on lakisääteinen velvoite ilmoittaa hakkuuaikomuksistaan metsänkäyttöilmoituksella Suomen metsäkeskukseen ennen hakkuun toteuttamista. Ilmoitus on voimassa 3 vuotta.
  - Metsänkäyttöilmoitukseen sisältyy mm. aiotun hakkuun sijainti, pinta-ala ja hakkuutapa.
  - Ilmoitusvelvoite koskee käytännössä kaikkia kaupallisia hakkuita.
- Metsäkeskus tuottaa hakkuuaikomustiedot metsänkäyttöilmoituksista. Hakkuuaikomuksiin sisältyy mm. hakkuumäärien arviot (m^3) metsänomistajaryhmittäin.
- Hakkuuaikomukset ovat Metsäkeskuksen avointa, päivittyvää aineistoa, joka kattaa pääpiirteissään koko Suomen.
- Lisätietoa: https://www.metsakeskus.fi/sites/default/files/document/tietotuotekuvaus-hakkuaikomukset.pdf

Puun hakkuuaikomukset

- Tammi-toukokuun 2022 suurimmat hakkuuaikomusten kertymät sijoittuvat Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntiin (kalvo 17).
- Tammi-toukokuun 2022 hakkuuaikomusten kertymä on kaikissa muissa maakunnissa paitsi Uudellamaalla pienempi kuin vastaavana aikajaksona vuonna 2021 (kalvot 18–19).
- Kuntatasolla hakkuuaikomusten kasvua on eri puolilla Suomea (kalvo 20).

Hakkuuaikomusten kertymä 1
Tammi-toukokuu 2022

1 000 m^3 / tammi-toukokuu

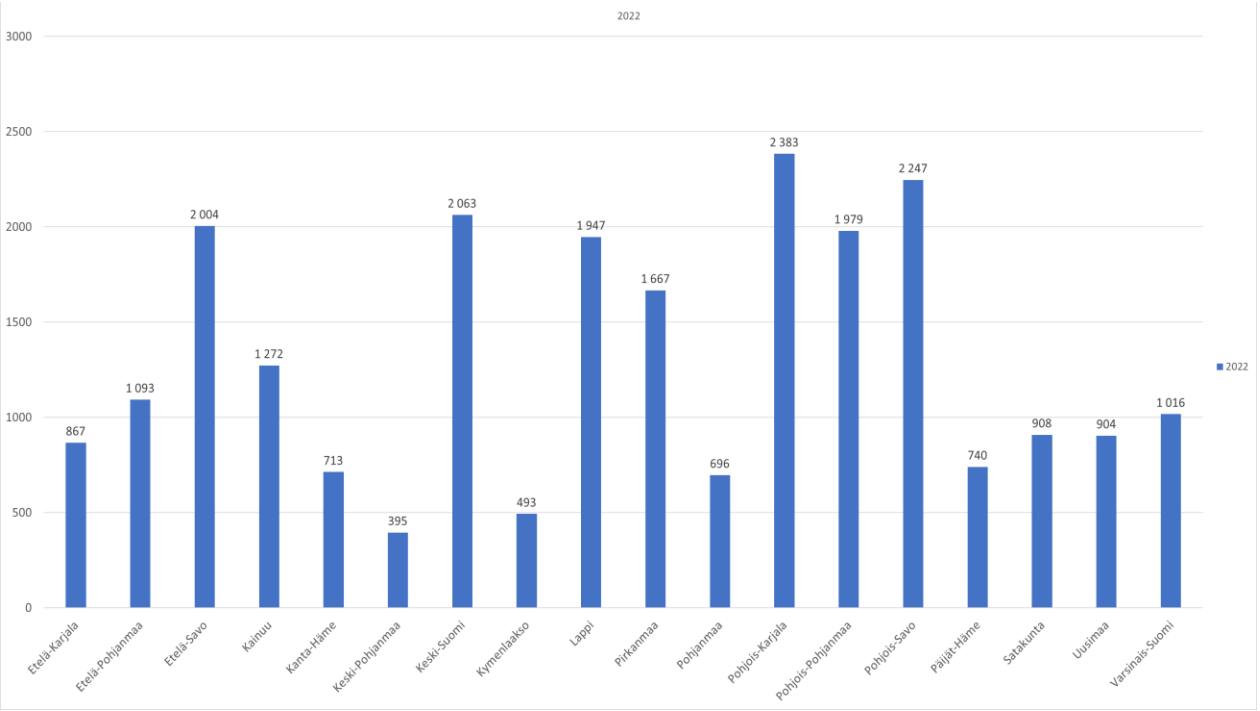

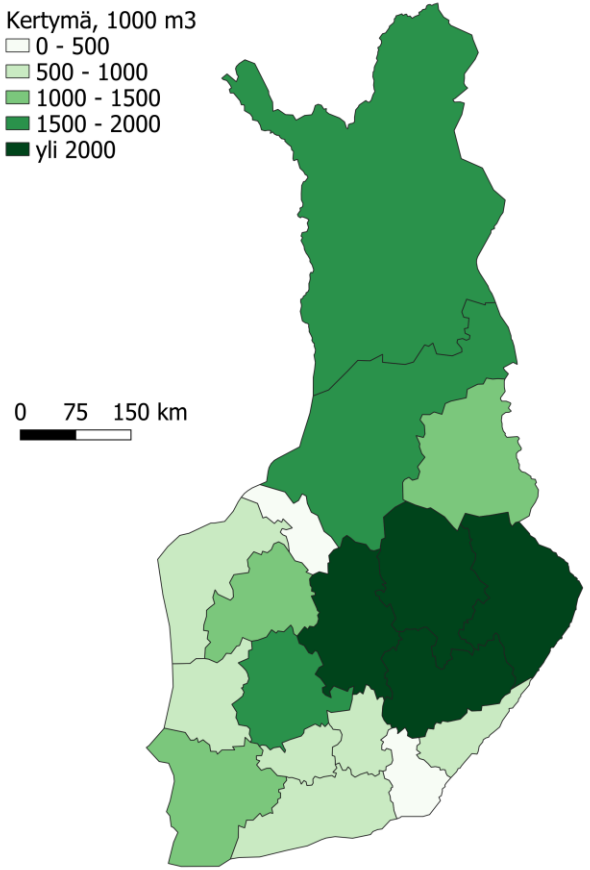

Lähde: Suomen metsäkeskus 2022b

Hakkuuaikomusten kertymä 2

Tammi-toukokuu 2021/2022, m^3

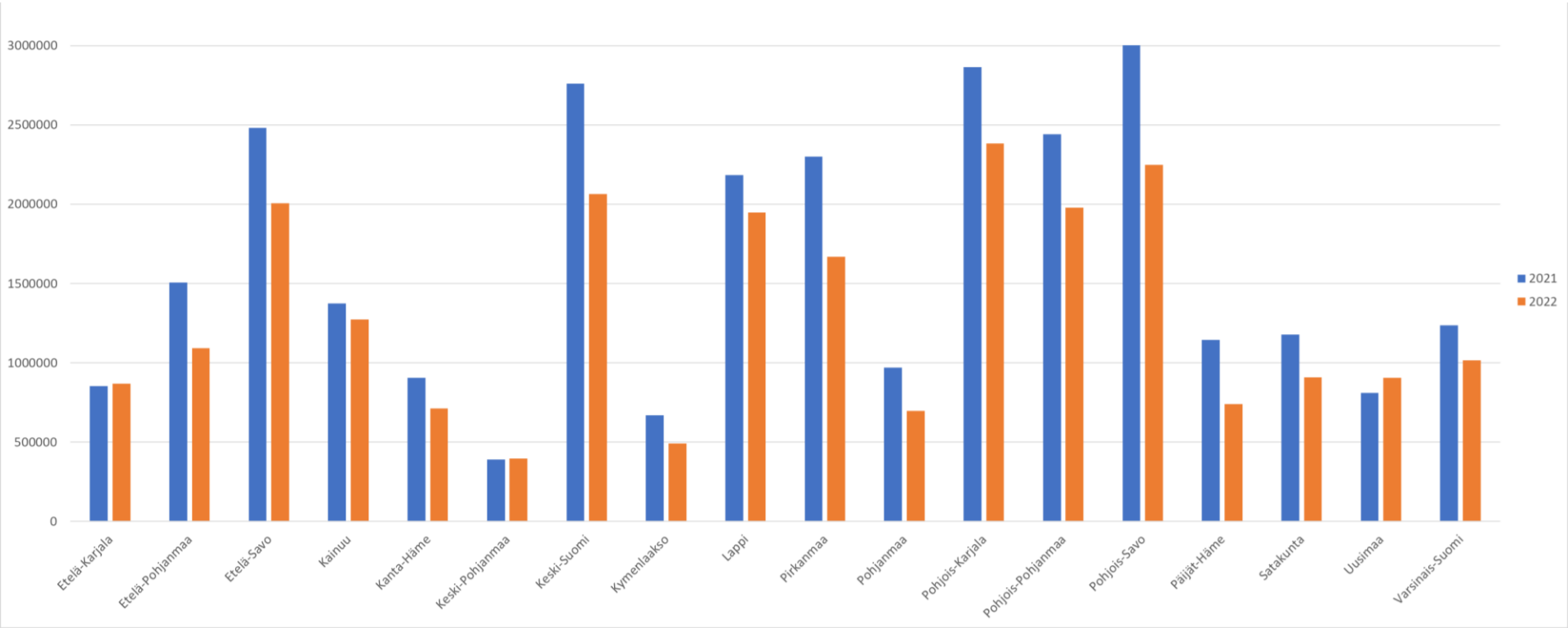

Lähde: Suomen metsäkeskus 2022a, 2022b

Hakkuuaikomukset Tammi-toukokuu 2021/2022, m³/kk

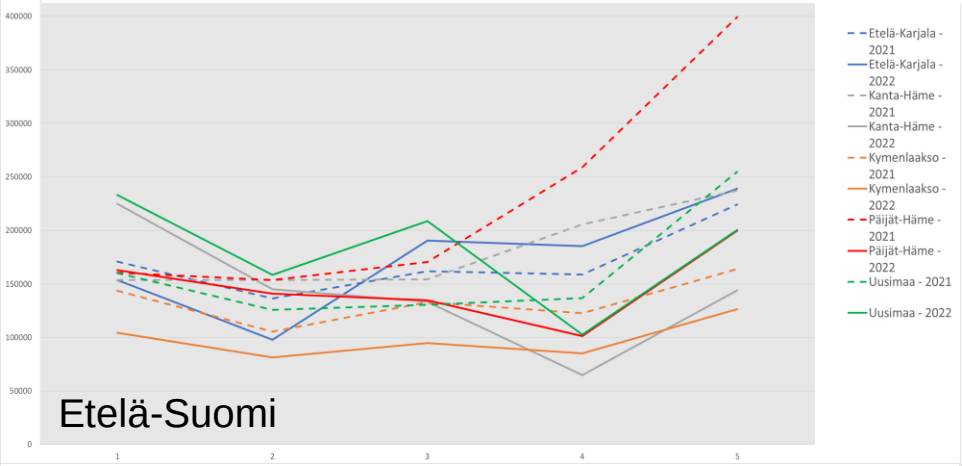

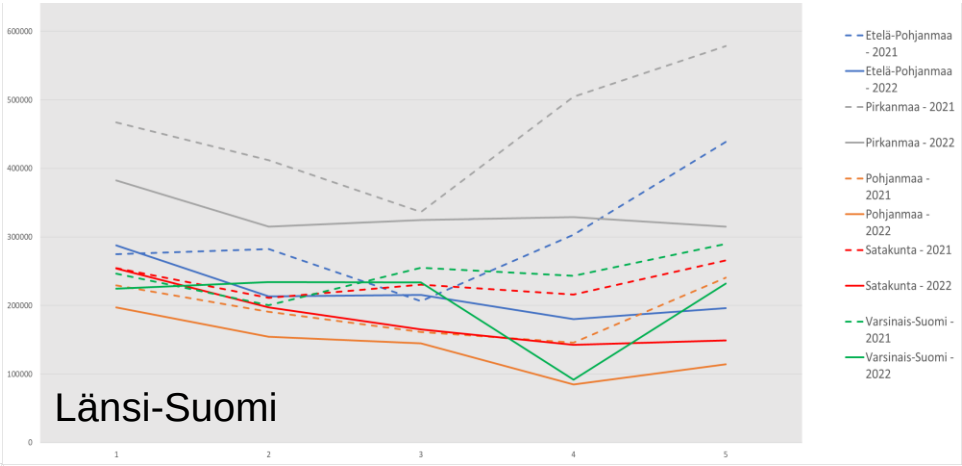

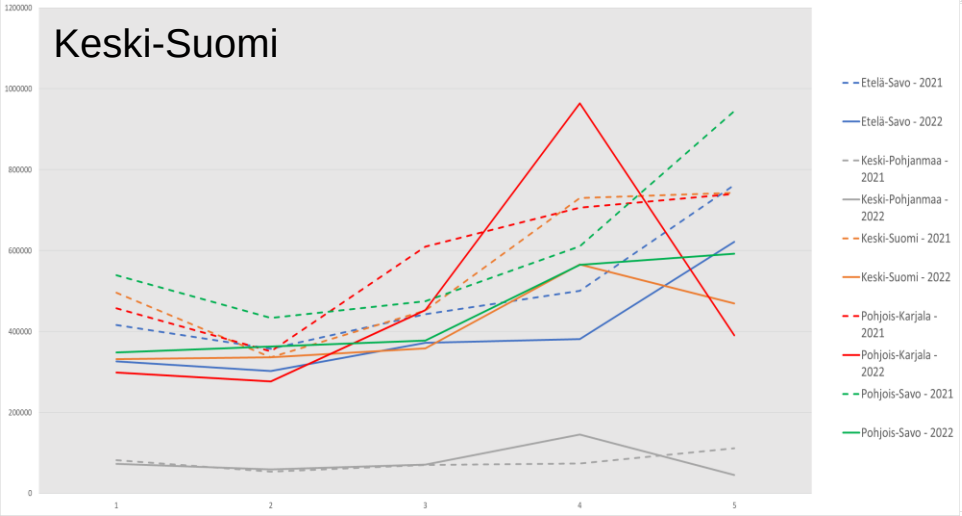

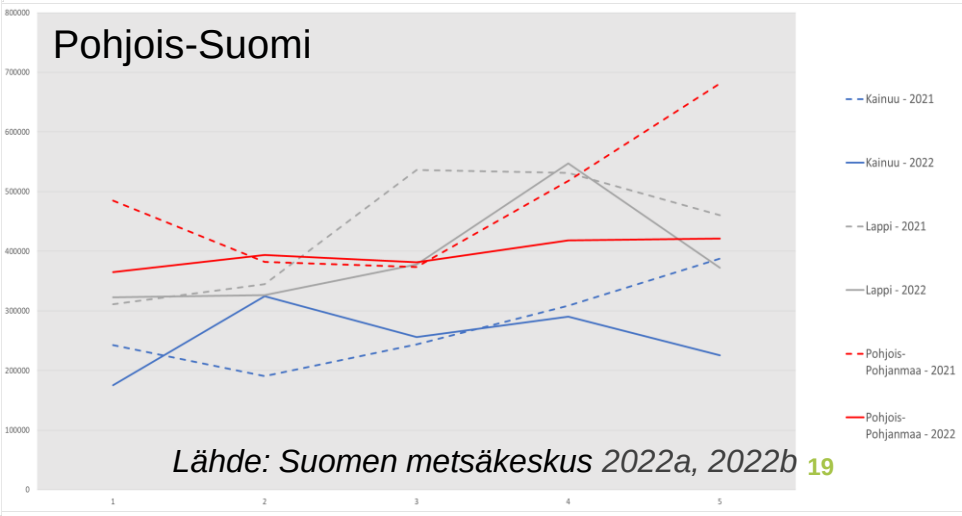

Lähde: Suomen metsäkeskus 2022a, 2022b

Muutos hakkuu-aikomuksissa

Kertymä tammi-toukokuu 2022

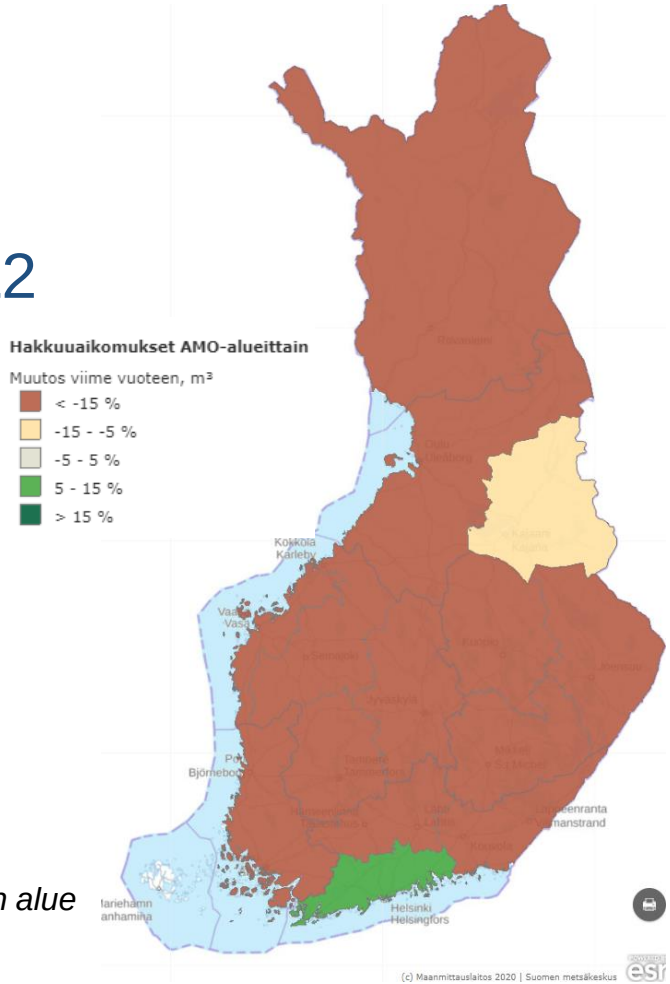

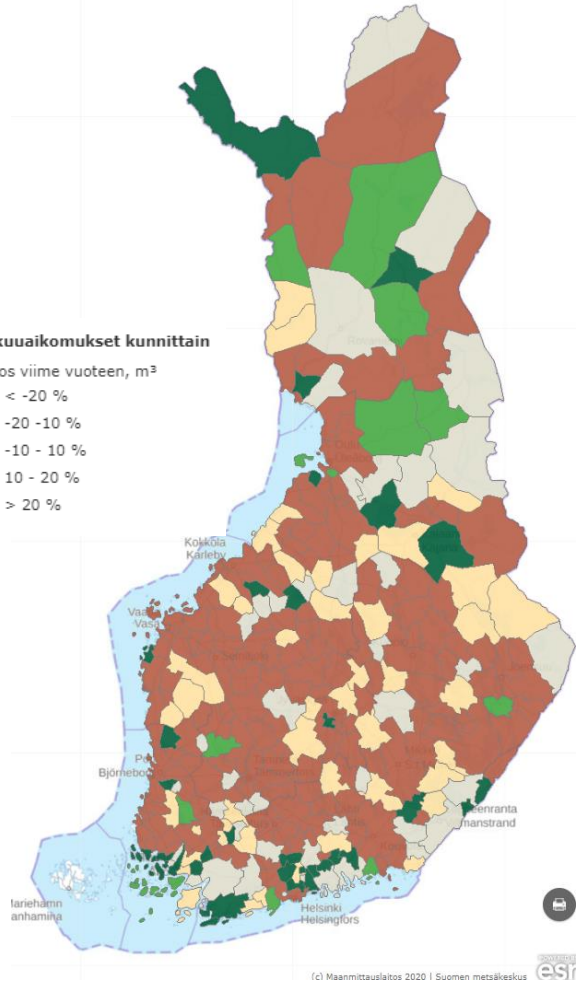

AMO-alue = Alueellisen metsäohjelman alue
Kartat: Suomen metsäkeskus 2022c

4. Metsätuhot

- Metsätuhotietoja (hirvituhoja lukuun ottamatta) ilmoitetaan metsänkäyttöilmoitusten yhteydessä. Kaikkia tuhoja ei ilmoiteta, joten aineisto ei ole täysin kattava. Tuhot vaikuttavat puukuljetusten ajoitukseen seuraavasti:
  - Jos tuhoja tulee syksyllä tai talvella, korjuulla ja kuljetuksilla ei ole kiire ja lumisissa paikoissa niitä voidaan odottaa kevääseen ja jopa alkukesään asti (lumien sulamiseen asti).
  - Kesällä tuhoalueiden korjuu ja kuljetus on kiireistä, jotteivat hyönteistuhot ehdi vaikuttaa puihin.
  - Hyönteistuhot yksinään (ilman myrsky- tai lumituhoja) ovat pääosin niin pienialueisia, etteivät ne vaikuta suuresti kuljetusten suunnitteluun. Hyönteistuhopuu käytetään energiapuuna.
  - Jos tuhoalueelta on saatavissa tukkipuuta, sen kuljetukset ovat kuitupuuta kiireellisempiä.
- Alkuvuonna 2022 metsätuhopinta-aloja on myrskyjen seurauksena erityisen paljon Pohjois-Pohjanmaalla.

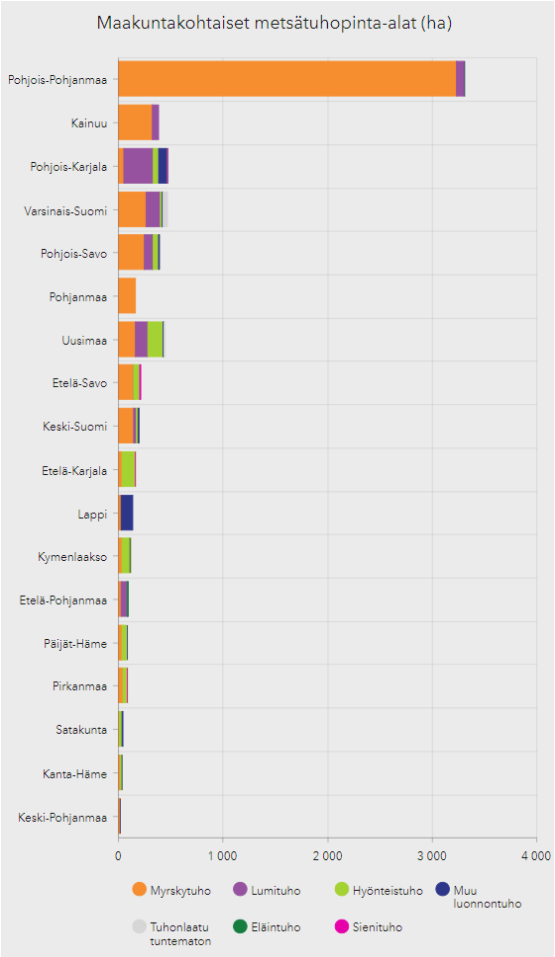

Metsätuhot 1.1.2022–31.5.2022
Lähde: Suomen metsäkeskus 2022d

Lähdeluettelo

Luonnonvarakeskus (2022a) Metsäteollisuuden puunkäyttö 1860- muuttujina vuosi, alkuperä ja puutavaralaji. http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE__04%20Metsa__04%20Talous__08%20Metsateollisuuden%20puunkaytto/04_metsateol_puunk_tavaralajeittain_1860.px/?rxid=dc711a9e-de6d-454b-82c2-74ff79a3a5e0. Viitattu 14.6.2022

Luonnonvarakeskus (2022b) Puukauppamäärät kuukausittain. http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE__04%20Metsa__04%20Talous__02%20Teollisuuspuun%20kauppa__02%20Kuukausitilastot/05a_Puukauppamaarat_kk.px/?rxid=001bc7da-70f4-47c4-a6c2-c9100d8b50db. Viitattu 31.5.2022

Luonnonvarakeskus (2022c) Puukauppamäärät vuosittain. http://statdb.luke.fi/PXWeb/pxweb/fi/LUKE/LUKE__04%20Metsa__04%20Talous__02%20Teollisuuspuun%20kauppa__04%20Vuositilastot/05b_Puukauppamaarat_v.px/?rxid=dc711a9e-de6d-454b-82c2-74ff79a3a5e0. Viitattu 14.6.2022

Suomen metsäkeskus (2022a) Hakkuuaikomukset 2021. https://smksatietotiimi.blob.core.windows.net/tieto/Hakkuuaikomukset_2021.xlsx?st=2021-03-03T09%3A15%3A34Z&se=2025-12-31T21%3A59%3A00Z&sp=rl&sv=2018-03-28&sr=b&sig=w3DLn7il6526MTsDwFROFUroXhUtaxLJpawTJFSvgwY%3D. Viitattu 31.5.2022

Suomen metsäkeskus (2022b) Hakkuuaikomukset 2022. https://smksatietotiimi.blob.core.windows.net/tieto/Hakkuuaikomukset_2022.xlsx?st=2022-02-03T11%3A16%3A00Z&se=2025-12-31T21%3A59%3A00Z&sp=rl&sv=2018-03-28&sr=b&sig=wGzThBdb1zlBczyDNnprzZ3qcReb1ShsraaE8mF1HJ8%3D. Viitattu 31.5.2022

Suomen metsäkeskus (2022c) Karttanäkymä hakkuuaikomustiedoista kunnittain ja AMO-alueittain. https://metsakeskus.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=99c3e85d25cf4990829f1e157144649b. Viitattu 31.5.2022

Suomen metsäkeskus (2022d) Metsätuhot. Metsätuho_MKI (arcgis.com). Viitattu 31.5.2022

Tilastokeskus (2022a) Kotimaan vesiliikenteen kuljetukset tavaralajeittain. https://pxweb2.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__kvliik/statfin_kvliik_pxt_12ik.px/. Viitattu 31.5.2022

Tilastokeskus (2022b) Ulkomaan merikuljetukset satamittain ja tavaralajeittain kuukausittain. https://pxweb2.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__uvliik/statfin_uvliik_pxt_12is.px/. Viitattu 1.8.2022

Tulli (2022) ULJAS – Tavaroiden ulkomaankauppatilastot – Kuljetustilastot – SITC ja kuljetusmuoto. https://uljas.tulli.fi/v3rti/db/0/dirs/11. Viitattu: 31.5.2022

LIITTEET

1. Tuonti maittain

Puutavara	1 000 t	
	2020	**2021**
Viro	579	795
Latvia	615	606
Venäjä	4 249	4 124
Ruotsi	180	161
Muut	*55*	*49*
Yhteensä	**5 679**	**5 734**

Puuhake	1 000 t	
	2020	**2021**
Saksa	55	31
Viro	291	385
Latvia	264	306
Venäjä	2 860	2 761
Ruotsi	120	156
Muut	20	49
Yhteensä	**3 610**	**3 687**

Polttopuu, puuhiili	1 000 t	
	2020	**2021**
Saksa	66	22
Viro	2	5
Latvia	0	5
Puola	2	3
Venäjä	18	17
Ruotsi	32	41
Muut	1	1
Yhteensä	**121**	**95**

Pyöreä puutavara	1 000 t				
	2020 ka	**2021 ka**	**1/2022**	**2/2022**	**3/2022**
Viro	48	66	41	39	41
Latvia	51	51	33	12	28
Venäjä	354	344	258	160	59
Ruotsi	15	13	13	16	18
Muut	5	4	5	5	0
Yhteensä	**473**	**478**	**350**	**231**	**146**
Puuhake, puujäte	1 000 t				
	2020 ka	**2021 ka**	**1/2022**	**2/2022**	**3/2022**
Saksa	5	3	0	0	0
Viro	24	32	25	24	15
Latvia	22	25	27	6	15
Venäjä	238	230	205	216	119
Ruotsi	10	13	5	6	14
Muut	2	4	12	3	3
Yhteensä	**301**	**307**	**273**	**255**	**165**
Puutavara+hake	1 000 t				
	2020 ka	**2021 ka**	**1/2022**	**2/2022**	**3/2022**
Viro	73	98	66	62	56
Latvia	73	76	60	18	43
Venäjä	592	574	464	375	177
Ruotsi	25	26	18	22	32
Muut	11	11	17	8	3
Kaikki	**774**	**785**	**623**	**486**	**310**

Lähde: Tulli 2022

2. Tuonti kuljetusmuodoittain (vuosi)

Puutavara	1 000 t	
	2020	**2021**
Meri	1 414	1 776
Saimaan kanava	383	200
Rautatie	3 100	3 030
Maantie	780	728
Yhteensä	**5 679**	**5 734**

Puutavara	1 000 t	
	2020	**2021**
Viro (meri)	579	795
Latvia (meri)	615	606
Venäjä (meri)	100	303
Venäjä (rautatie)	3 030	3 030
Venäjä (maantie)	590	590
Venäjä (Saimaan kanava)	383	200
Ruotsi (meri)	65	65
Ruotsi (maantie)	115	137
Muut	201	7
Yhteensä	**5 679**	**5 734**

Lähde: Tulli 2022

Puuhake	1 000 t	
	2020	**2021**
Meri	819	1 030
Saimaan kanava	13	0
Rautatie	510	448
Maantie	2 268	2 210
Yhteensä	**3 610**	**3 687**

Puuhake	1 000 t	
	2020	**2021**
Belgia (meri)	8	24
Saksa (meri)	55	31
Viro (meri)	291	385
Latvia (meri)	264	306
Venäjä (meri)	84	114
Venäjä (rautatie)	510	448
Venäjä (maantie)	2 252	2 199
Ruotsi (meri)	105	114
Ruotsi (maantie)	15	9
Muut	26	58
Yhteensä	**3 610**	**3 687**

3. Tuonti kuljetusmuodoittain (kuukausi)

Puutavara	1 000 t				
	2020 ka. kk	**2021 ka. kk**	**1/2022**	**2/2022**	**3/2022**
Viro (meri)	48	66	41	39	41
Latvia (meri)	51	51	33	12	28
Venäjä (meri)	8	25	0	0	0
Venäjä (rautatie)	253	253	232	142	50
Venäjä (maantie)	49	49	26	18	8
Venäjä (Saimaan kanava)	32	17	0	0	0
Ruotsi (meri)	5	5	9	0	4
Ruotsi (maantie)	10	11	4	16	14
Muut	17	1	10	5	0
Yhteensä	**473**	**478**	**355**	**231**	**146**

Lähde: Tulli 2022

4. Tuonti satamittain (kuukausi)

Raakapuu	tonnia									
	Haminakotka	**Rauma**	**Pietarsaari**	**Kaskinen**	**Imatra**	**Naantali**	**Inkoo**	**Muu rannikko**	**Muu sisävesi**	**Yhteensä**
2021M01	101 607	38 905	26 360	23 801	13 935	34 234	11 722	35 168	0	**285 732**
2021M02	97 274	67 614	21 756	27 872	0	30 497	13 769	30 093	0	**288 875**
2021M03	109 863	57 300	42 233	50 622	1 490	13 463	16 096	31 887	0	**322 954**
2021M04	101 429	64 105	30 573	32 132	18 066	23 189	14 474	26 565	1 915	**312 448**
2021M05	82 457	52 876	39 812	17 747	46 218	9 695	17 219	17 617	34 978	**318 619**
2021M06	108 406	50 755	17 779	37 694	43 072	0	9 476	0	32 685	**299 867**
2021M07	73 534	39 243	15 900	34 696	48 856	0	8 434	25 305	29 817	**275 785**
2021M08	70 245	33 750	31 444	32 828	39 365	0	9 428	22 633	33 059	**272 752**
2021M09	41 462	43 105	40 024	10 222	32 908	13 861	18 547	10 202	28 496	**238 827**
2021M10	81 322	59 867	43 679	25 290	36 034	16 792	9 214	24 960	29 169	**326 327**
2021M11	98 082	62 652	37 699	17 646	14 784	21 805	13 934	18 280	2 340	**287 222**
2021M12	77 086	44 893	39 959	16 337	10 103	18 906	19 518	4 076	0	**230 878**
2022M01	81 545	40 264	3 655	20 714	3 494	16 872	6 793	4 752	0	**178 089**
2022M02	52 205	30 966	3 630	13 896	0	11 737	14 455	10 291	0	**137 180**
2022M03	85 316	30 913	0	7 499	0	12 968	2 783	5 816	0	**145 295**
2022M04	115 064	48 069	0	5 196	0	9 638	6 600	9 678	0	**194 245**
2022M05	147 687	26 521	0	12 477	0	6 714	5 610	17 706	0	**216 715**
yht 2021 12	**1 042 767**	**615 065**	**387 218**	**326 887**	**304 831**	**182 442**	**161 831**	**246 786**	**192 459**	**3 460 286**
yht 2022 3	**219 066**	**102 143**	**7 285**	**42 109**	**3 494**	**41 577**	**24 031**	**20 859**	**0**	**460 564**

Lähde: Tilastokeskus 2022b